

være til gavn for skyldneren, men også skyldnerens kreditorer vil kunne have interesse i en sådan ordning. Nedsættes skyldnerens gæld til et realistisk beløb, bliver skyldneren således i stand til og motiveret til at betale den del af gældsbyrden, som ikke slettes. Behovet for gennemførelse af særlige regler, der giver stærkt forgældede skyldnere mulighed for at opnå gældssanering, gør sig særligt gældende i de tilfælde, hvor den økonomiske situation, den enkelte er kommet ud i, kan henføres til en konkurs, som skyldes dårlige konjunkturer eller andre økonomiske forhold, som skyldneren ikke har haft indflydelse på.

Spørgsmålet om behovet for og udformningen af særlige regler om gældssanering har været genstand for overvejelse i et af justitsministeriet nedsat sagkyndigt udvalg, der har afgivet betænkning i efteråret 1982 (nr. 957/1982). I betænkningen foreslår udvalget, at der gennemføres særlige regler i konkursloven dels om gældssanering i forbindelse med konkursbehandling, dels om gældssanering uden for konkurs. Om udvalgets principielle overvejelser henvises til betænkningen side 72-106.

Det er udvalgets opfattelse, at regler om gældssanering ikke alene vil have praktisk betydning for konkursramte skyldnere, og udvalget har fundet, at der udover reglerne om gældssanering i konkurstillælde bør gennemføres særlige regler, hvorefter skyldnere, som ikke ejer aktiver, og hvor konkursbehandling som følge heraf ikke kommer på tale, får mulighed for i skifteretten at opnå en sanering af deres gæld.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at der er et væsentligt behov for at gennemføre regler, som giver skyldnere mulighed for, i forbindelse med afslutningen af et konkursbo, at få saneret den del af gælden, som ikke bliver dækket gennem udlodningen i konkursboet. I forbindelse med en konkursbehandling vil der være tilvejebragt en samlet oversigt over skyldnerens økonomiske situation, således at skifteretten normalt vil have et betryggende grundlag for at tage stilling til, hvorvidt skyldneren helt eller delvis bør fritages for den udekkede gæld.

I det omfang gældssanering ikke knyttes til konkursbehandling, ville det, som anført i betænkningen, være nødvendigt at etablere en helt ny, selvstændig behandlingsordning for sager om gældssanering i skifteretten (dvs. regler om vejlødningsmøde med skyldneren i skifteretten, om tilvejebringelse af oplysninger om skyldnerens økonomiske situation gennem (offentlig) advokatbistand, om afholdelse af kreditormøde i skifteretten efter særlig indkaldelse gennem Statstidende m.v.). En

gennemførelse af regler om gældssanering uden for konkurs ville derfor afhængigt af sagernes antal betyde en væsentlig belastning for skifteretterne og ville ikke kunne ske, uden at der tilførtes domstolene betydelige personalemæssige ressourcer. Ved gældssanering uden for konkurs ville det endvidere være nødvendigt, at det offentlige afholdt udgifterne til oplysning af sagerne. Justitsministeriet finder det på denne baggrund rigtigst, at gældssaneringsordningen foreløbig begrænses til de ovennævnte tilfælde. Herved vil der kunne blive lejlighed til at indvinde erfaringer med nyordningen, inden der på et senere tidspunkt tages stilling til, om den eventuelt bør udvides til også at gælde uden for konkurstillælde.

3. Betingelserne for opnåelse af gældssanering

3.1 Efter forslaget i betænkningen kræves for opnåelse af gældssanering for det første, at skyldneren godtgør, at han ikke er i stand til og ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser. For det andet skal skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt tale for gældssanering.

Afgørelsen af, om den første betingelse er opfyldt, skal træffes på grundlag af oplysninger om skyldnerens aktuelle indtægter, hans aktuelle muligheder for på anden måde at tilvejebringe midler og en prognose angående hans fremtidige indtægtsmuligheder. Efter forslaget er det skyldneren, der skal godtgøre, at kravet vedrørende hans økonomiske forhold er opfyldt. Dette indebærer, at skyldneren får en aktiv oplysningspligt, og udvalget forudsætter, at der i praksis stilles strenge bevismæssige krav.

Hvorvidt skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt taler for gældssanering, skal afgøres af skifteretten ud fra en samlet afvejning af en række forskellige hensyn. I vurderingen heraf skal der efter betækningsudkastet navnlig lægges vægt på skyldnerens interesse i gældssanering, gældens alder, omstændighederne ved dens pådragelse, skyldnerens forhold i relation til gældens hidtidige afvikling og ved gældssanering i konkurs hans forhold under konkurssagen. Betænkningen indeholder (side 126-131) en udførlig gennemgang af, med hvilken vægt de nævnte hensyn bør indgå i skifterettens vurdering.

Det har været overvejet i udvalget, hvorvidt betingelserne for gældssanering kunne præciseres nærmere i lovreglerne, således at det i mindre omfang overlades til skifterettens skøn, om en begæring om gældssanering bør imødekommes. Udvalget anser det imidlertid hverken for muligt eller